

ความคิดเห็นของนักบัญชีต่อแนวทางการปฏิบัติการบัญชีเพื่อสิ่งแวดล้อม
ในโรงงานอุตสาหกรรม กรณีศึกษา : นิคมอุตสาหกรรมบางปู จังหวัดสมุทรปราการ

กรรณิการ์ ฉิมพลี^{1*}

บทคัดย่อ

การค้นคว้าอิสระครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิดและแนวทางการปฏิบัติการบัญชีเพื่อสิ่งแวดล้อมในโรงงานอุตสาหกรรม กรณีศึกษา : นิคมอุตสาหกรรมบางปู จังหวัดสมุทรปราการ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ ผู้จัดการฝ่ายบัญชี สมุห์บัญชี และผู้จัดทำบัญชีของโรงงานอุตสาหกรรมในนิคมอุตสาหกรรมบางปู จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 190 โรงงาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยใช้ Multiple Comparison Test แบบวิธี Least Significant Difference ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีแผนงาน นโยบาย หรือการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมสาเหตุส่วนใหญ่เป็นเพราะการบัญชีเพื่อสิ่งแวดล้อมไม่เป็นที่รู้จักแพร่หลายและยังไม่มีมาตรฐานการบัญชี แม่บทการบัญชี หรือกฎหมายบังคับใช้ ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นักบัญชีที่มีประสบการณ์การทำงานด้านบัญชีต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อการจัดทำบัญชีเพื่อสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกัน และนักบัญชีที่ทำงานในโรงงานต่างประเภทอุตสาหกรรมกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการจัดทำบัญชีเพื่อสิ่งแวดล้อม การเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม และผลกระทบการบัญชีเพื่อสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการดำเนินงานและภาพลักษณ์ของโรงงานที่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : การบัญชีเพื่อสิ่งแวดล้อม นิคมอุตสาหกรรม

¹ นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

* ผู้นิพนธ์หลัก e-mail: kannika_c@mail.rmutt.ac.th

Opinion of Accountants towards Operating Procedures for Environmental Accounting of Industrial Factories: A Case Study of Bangpu Industrial Estate, Samut Prakan

Kannika Chimphee^{1*}

ABSTRACT

The objective of the independent study was to investigate the ideas and the operating procedures on environmental accounting aspect of the industrial factories in Bangpu Industrial Estate, Samut Prakan province.

The samples used in the study consisted of accounting managers, chief accountants and accountants of 190 industrial factories in Bangpu Industrial Estate, Samut Prakan. The data were analyzed using Percentage, Mean, Standard Deviation, One-way ANOVA, and Multiple Comparison Test (Least Significant Difference) at 0.05 level of significance.

The results of the study revealed that the majority of the samples did not prepare any plans, policies, or managerial work for the environment work. This was because not only the environmental accounting was not widely known, but also there were not any accounting standard, accounting framework, or law enforcement implemented. The results of the hypothesis testing also showed that the accountants with different accounting experience had different levels of opinions towards the environmental accounting work and that the accountants working in the different types of industrial factories had different levels of opinions towards the environmental accounting work, the disclosure of the environmental data, and the impacts of the environmental accounting on the factory performance and image.

Keywords: environmental accounting, industrial estate

^{1*} นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

*ผู้นิพนธ์หลัก e-mail: kannika_c@mail.rmutt.ac.th

บทนำ

การที่จะพัฒนาประเทศคงปฏิเสธไม่ได้ที่จะให้มีการลงทุนในภาคอุตสาหกรรมซึ่งจะช่วยให้เศรษฐกิจภายในประเทศดีขึ้นและส่งผลให้ประชาชนมีงานทำ มีรายได้เพื่อใช้ในดำรงชีพ แต่การพัฒนาประเทศจะเป็นไปอย่างมั่นคงก็จะต้องอาศัยทรัพยากรทางด้านธรรมชาติและการพัฒนาคุณภาพความสามารถของประชากรในประเทศด้วย ซึ่งสิ่งที่สำคัญในการพัฒนาของทุก ๆ ด้านนั้นคือ **สิ่งแวดล้อม** จึงทำให้อุตสาหกรรมกับสิ่งแวดล้อมมีความเกี่ยวข้องกัน

จากเหตุไฟไหม้บ่อขยะในซอยสวัสดิ์ เทศบาลบางปู ต.แพรกษา อ.เมือง จ.สมุทรปราการ ซึ่งก่อให้เกิดควันไฟและสารพิษตกค้างในอากาศนั้นไม่เพียงเป็นภัยต่อสุขภาพของคนในพื้นที่เกิดเหตุรวมทั้งพื้นที่ใกล้เคียงที่จะได้รับผลกระทบเท่านั้น แต่จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นช่วยทำให้หลายฝ่ายหันกลับมาสนใจปัญหาในพื้นที่เมืองอุตสาหกรรมและต้องตกตะลึงเมื่อพบว่าปัญหา "มลพิษ" ในพื้นที่นั้นเข้าขั้นวิกฤติ รายงานสถานการณ์มลพิษประเทศไทย ปี 2556 ของกรมควบคุมมลพิษ (คพ.) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระบุว่า ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นทั่วประเทศมีจำนวน 26.77 ล้านตัน โดยจังหวัดที่มีวิกฤตปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยสูงที่สุด 10 อันดับแรก ได้แก่ สงขลา สมุทรปราการ กาญจนบุรี นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี ราชบุรี เพชรบุรี แพร่ ปราจันบุรี และพระนครศรีอยุธยา ตามลำดับ ทั้งนี้เฉพาะที่ของ จ.สมุทรปราการ พบว่ามีปริมาณขยะมูลฝอยสะสมจำนวน 2.063 ล้านตัน ปริมาณดังกล่าวลดลง 0.06 ล้านตันเมื่อเทียบกับปี 2555 ซึ่งมีจำนวนขยะมูลฝอยสะสม 2.12 ล้านตัน เมื่อลงพื้นที่ตรวจสอบพื้นที่ที่ถูกนำมาทำเป็นบ่อขยะใน จ.สมุทรปราการ พบว่า บ่อที่ยังใช้งานและรองรับขยะอยู่ในปัจจุบันมีทั้งหมด 3 แห่ง คือ บ่อขยะ วัดซ่งเรือ อ.พระสมุทรเจดีย์ แต่ปัจจุบันปิดกิจการและปรับปรุงพื้นที่ไว้สำหรับก่อสร้างหมู่บ้านจัดสรรเป็นที่เรียบร้อยแล้ว บ่อขยะในพื้นที่ ต.แพรกษา อ.เมือง จ.สมุทรปราการ ซึ่งเกิดไฟไหม้ และอีกแห่งหนึ่งอยู่ถัดไปไม่กี่กิโลเมตรและเป็นของเครือญาติเดียวกัน โดยบ่อขยะทั้งสองแห่งนั้นรองรับขยะมูลฝอยจากทุกอำเภอในจังหวัด ซึ่งมีด้วยกันทั้งหมด 6 อำเภอ ได้แก่ เมืองสมุทรปราการ บางพลี พระประแดง พระสมุทรเจดีย์ บางบ่อ และบางเสาธง ตามข้อมูลจากกรมควบคุมมลพิษ พบว่า การจัดการขยะมูลฝอยใน จ.สมุทรปราการนั้น ส่วนใหญ่เป็นการจัดการขยะมูลฝอยแบบ "กองเผา" ซึ่งในการจัดการขยะนั้น ก็พบปัญหาเรื่องที่ดินเสียเป็นส่วนใหญ่ แต่ทั้งนี้เป็นที่น่าสังเกตว่าไม่มีปัญหาด้านการต่อต้านจากคนในพื้นที่ ถึงกระนั้น จ.สมุทรปราการไม่ได้มีปัญหามลพิษจากขยะเพียงอย่างเดียว แต่ยังมีปัญหาวิกฤติด้านอากาศเสีย น้ำเสีย ปัญหามลพิษอื่น ๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมาก และมีแนวโน้มว่าจะร้ายแรงถึงขนาดเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนต่อไปในอนาคต

จากข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักบัญชีต่อแนวทางการปฏิบัติการบัญชีเพื่อสิ่งแวดล้อมในโรงงานอุตสาหกรรม กรณีศึกษา นิคมอุตสาหกรรมบางปู จังหวัดสมุทรปราการ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับหน่วยงานกำกับดูแลใช้ในการผลักดันให้เกิดการเปิดเผยข้อมูลมากขึ้น อีกทั้งยังเป็นแนวทางให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น นักลงทุน ประชาชน หน่วยงานภาครัฐ นำผลการวิจัยไปวิเคราะห์และผลักดันให้เกิดการพัฒนาในแนวทางที่สร้างสรรค์ และยั่งยืนต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมโดยรวมและเพื่อพัฒนางานวิจัยสำหรับผู้สนใจศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาแนวคิดและแนวทางการปฏิบัติการบัญชีเพื่อสิ่งแวดล้อมสำหรับโรงงานอุตสาหกรรมในนิคมอุตสาหกรรมบางปู จังหวัดสมุทรปราการ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ โรงงานในนิคมอุตสาหกรรมบางปู จังหวัดสมุทรปราการจำนวน 359 โรงงาน
2. ตัวอย่าง ได้แก่ โรงงานในนิคมอุตสาหกรรมบางปู จังหวัดสมุทรปราการจำนวน 190 โรงงาน ได้มาโดย

ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างคำนวณจากสูตรของ Yamane ที่ความเชื่อมั่นร้อยละ 95

การเก็บและรวบรวมข้อมูล

1. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในเขตนิคมอุตสาหกรรมบางปู จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 190 โรงงาน
2. นำแบบสอบถามที่ได้มาทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามและไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยใช้ Multiple Comparison Test แบบวิธี Least Significant Difference ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

สรุปผลการวิจัย

1. พนักงานส่วนใหญ่เพศหญิง (ร้อยละ 83.70) มีอายุระหว่าง 36-45 ปี (ร้อยละ 41.10) ดำรงตำแหน่งผู้จัดการฝ่ายบัญชี (ร้อยละ 47.40) มีประสบการณ์การทำงานด้านบัญชี 15 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 61.60) และทำงานอยู่ในบริษัทประเภทอุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์ (ร้อยละ 21.60)
2. โรงงานในนิคมอุตสาหกรรมบางปู จังหวัดสมุทรปราการ ส่วนใหญ่ร้อยละ 62.10 ไม่มี การลงทุนในเครื่องจักรหรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการกำจัดของเสีย เนื่องจากบัญชีเพื่อสิ่งแวดล้อมยังไม่เป็นที่รู้จักแพร่หลาย ผู้บริหารไม่ให้ความสนใจในอีกทั้งยังไม่มีมาตรฐานการบัญชี แม่บทการบัญชี หรือนโยบายของรัฐบาลบังคับใช้รายการค่าใช้จ่าย/ต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อม มีการบันทึกบัญชีและรายงาน โดยส่วนใหญ่นำไปรวมเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานหรือค่าใช้จ่ายบริหาร รองลงมานำไปรวมเป็นส่วนหนึ่งในบัญชีค่าใช้จ่าย การผลิตและแยกออกจากค่าใช้จ่ายการผลิตแล้วนำไปรวมไว้ในกลุ่มต้นทุนสิ่งแวดล้อมแล้ว ป็นส่วนเข้าเป็นต้นทุนเฉพาะสินค้าหรือบริการที่ก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมเท่านั้น ได้แก่ ค่าใช้จ่าย/ต้นทุนในการซ่อมระบบเหตุฉุกเฉินต่าง ๆ เช่น ไฟไหม้ น้ำท่วม เป็นต้น
3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมาก โดยเฉพาะเรื่องนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมของบริษัท การป้องกันทรัพยากรธรรมชาติและมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมและเป้าหมาย
4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบการบัญชีสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการดำเนินงานและภาพลักษณ์ของบริษัท พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมาก โดยเฉพาะเรื่องผลิตภัณฑ์ที่มีการอนุรักษ์และไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมมีผลต่อการเลือกซื้อของลูกค้า ผลิตภัณฑ์และบริการที่มีการรับรองมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม (ฉลากเขียว) เป็นที่ยอมรับของสังคม กิจกรรมที่มีภาพลักษณ์เกี่ยวกับอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมีผลต่อการยอมรับของลูกค้า และการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมีผลต่อการยอมรับของสังคม

อภิปรายผลการวิจัย

1. โรงงานในนิคมอุตสาหกรรมบางปู จังหวัดสมุทรปราการ ส่วนใหญ่ร้อยละ 62.10 ไม่มี การลงทุนในเครื่องจักรหรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการกำจัดของเสีย เนื่องจากบัญชีเพื่อสิ่งแวดล้อมยังไม่เป็นที่รู้จักแพร่หลาย ผู้บริหารไม่ให้ความสนใจอีกทั้งยังไม่มีมาตรฐานการบัญชี แม่บทการบัญชี หรือนโยบายของรัฐบาลบังคับใช้ รายการค่าใช้จ่าย/ต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อมมีการบันทึกบัญชีและรายงาน โดยส่วนใหญ่ นำไปรวมเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานหรือค่าใช้จ่ายบริหาร รองลงมานำไปรวมเป็นส่วนหนึ่งในบัญชีค่าใช้จ่ายการผลิตและแยกออกจากค่าใช้จ่ายการผลิตแล้วนำไปรวมไว้ในกลุ่มต้นทุนสิ่งแวดล้อมแล้ว ปันส่วนเข้าเป็นต้นทุนเฉพาะสินค้าหรือบริการที่ก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมเท่านั้น ได้แก่ ค่าใช้จ่าย/ต้นทุนในการซ่อมระบบเหตุฉุกเฉินต่าง ๆ เช่น ไฟไหม้ น้ำท่วม เป็นต้น สอดคล้องกับผลการศึกษาของจิรภัทร คงสังข์ (2551) ที่สรุปว่า ผู้บริหารและนักบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยส่วนมากไม่มีการบันทึกบัญชีสิ่งแวดล้อมเนื่องจากบริษัทยังไม่เห็นความสำคัญเกี่ยวกับบัญชีสิ่งแวดล้อม บัญชีสิ่งแวดล้อมเป็นเรื่องใหม่ยังไม่เป็นที่รู้จักแพร่หลายนักและยังไม่มีมาตรฐานบัญชี และแม่บทบัญชีบังคับใช้ และขัดแย้งกันในส่วนที่สรุปว่ารายการค่าใช้จ่าย/ต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อมมีการบันทึกและรายงานผู้บริหารและนักบัญชี นำไปรวมเป็นส่วนหนึ่งในบัญชีค่าใช้จ่ายการผลิต รองลงมานำไปรวมเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานหรือค่าใช้จ่ายบริหาร ส่วนที่เหลือแยกออกจากค่าใช้จ่ายการผลิต แล้วนำไปรวมไว้ในกลุ่มต้นทุนสิ่งแวดล้อมแล้วปันส่วนเข้าเป็นต้นทุนเฉพาะสินค้าหรือบริการที่ก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมเท่านั้น

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบการบัญชีสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการดำเนินงานและภาพลักษณ์ของบริษัท พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมาก โดยเฉพาะเรื่องผลิตภัณฑ์ที่มีการอนุรักษ์และไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมมีผลต่อการเลือกซื้อของลูกค้า ผลิตภัณฑ์และบริการที่มีการรับรองมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม (ฉลากเขียว) เป็นที่ยอมรับของสังคม กิจกรรมที่มีภาพลักษณ์เกี่ยวกับอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมีผลต่อการยอมรับของลูกค้า และการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมีผลต่อการยอมรับของสังคม สอดคล้องกับผลการศึกษาของทัศนีย์ ธนอนันต์ตระกูล (2552) ที่สรุปว่า ผู้บริหารฝ่ายบัญชี มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีภาพลักษณ์องค์กร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านชื่อเสียง เช่น กิจกรรมมีการปรับปรุงมาตรฐานความปลอดภัยเพื่อลดอันตรายที่อาจเกิดขึ้นต่อสถานะด้านสิ่งแวดล้อมอยู่เสมอ ด้านความเชื่อถือและยอมรับ เช่น กิจกรรมได้รับการยอมรับจากผู้บริโภคและสังคมว่าเป็นหน่วยงานที่ให้ความสำคัญ และตระหนักถึงความสำคัญของผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม และด้านเลื่อมใสและศรัทธา เช่น กิจกรรมมีการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อเพิ่มศักยภาพและความได้เปรียบทางการแข่งขันของกิจการ

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมาก โดยเฉพาะเรื่องนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมของบริษัท การป้องกันทรัพยากรธรรมชาติ และมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมและเป้าหมาย ขัดแย้งกับผลการศึกษาของกรกริช วัฒนาเลขาวงศ์ (2553) ที่สรุปว่า ผลการศึกษาเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นต่อการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นด้วยอย่างยิ่งต่อการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเปิดเผยข้อมูลผลกระทบของผลิตภัณฑ์ที่มีต่อสิ่งแวดล้อม และการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม จะเห็นได้ว่าขัดแย้งกับผลการศึกษาในครั้งนี้ที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมาก โดยเฉพาะเรื่องนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมของบริษัท การป้องกันทรัพยากรธรรมชาติ และมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมและเป้าหมาย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยต่อการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมและผลกระทบการบัญชีสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการดำเนินงานและภาพลักษณ์ของบริษัท ส่วนสาเหตุที่ไม่ค่อยมีการเปิดเผยข้อมูลนั้นเนื่องจากไม่มีกฎหมายหรือข้อบังคับ ไม่มีการเรียกร้องให้เปิดเผยข้อมูลและไม่มี ความจำเป็นหรือแรงจูงใจในการเปิดเผย ผู้ศึกษาเห็นว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการออกข้อกำหนด กฎเกณฑ์ รูปแบบของการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมและผลกระทบการบัญชีสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการดำเนินงานและภาพลักษณ์ของบริษัทอย่างชัดเจน เพื่อเป็นมาตรฐานและอยู่ภายใต้ข้อกำหนด กฎเกณฑ์ ระเบียบปฏิบัติ และรูปแบบการนำเสนอรูปแบบเดียวกันพร้อมกระตุ้นให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเห็นถึงความสำคัญในการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม

2. ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญและพร้อมให้การสนับสนุนในการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมขององค์กร รวมทั้งมีการกำหนดกฎระเบียบเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมเพื่อให้พนักงาน และผู้เกี่ยวข้องปฏิบัติตาม

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาครั้งต่อไปอาจทำการศึกษาในด้านอื่น ๆ เช่น ความพร้อมของนักบัญชีไทยต่อการนำการบัญชีเพื่อสิ่งแวดล้อมมาใช้งาน แต่ทั้งนี้ควรทำการศึกษากับประชากรที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมโดยตรง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือ

2. ประชากรในการศึกษานี้คือ นักบัญชีของบริษัทในนิคมอุตสาหกรรมบางปู จังหวัดสมุทรปราการ ดังนั้น ในการศึกษารุ่นต่อไปควรขยายประชากรไปยังกลุ่มที่ยังไม่ได้ศึกษา เช่น อุตสาหกรรมอื่น ๆ ที่มี การดำเนินงานที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

3. ในการวิจัยเกี่ยวกับบัญชีสิ่งแวดล้อมต้องศึกษาเกี่ยวกับกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อม ตามแต่ละกลุ่มธุรกิจและผลิตภัณฑ์ของธุรกิจด้วย

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงอย่างสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณา และความอนุเคราะห์ของผู้ช่วยศาสตราจารย์จุฑาทิพย์ สองเมือง อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้กรุณาเสียสละเวลาให้คำปรึกษา คำแนะนำ และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้ทำการศึกษายกกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.พนารัตน์ ปานมณี ประธานกรรมการสอบและกรรมการสอบรองศาสตราจารย์อภिरดา สุทธิสานนท์ ที่ได้ให้ความกรุณาในการแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ของงานวิจัย รวมทั้งเสียสละเวลาในการเป็นกรรมการสอบในครั้งนี้ และขอขอบพระคุณพนักงานบริษัท เขตนิคมอุตสาหกรรมลาดกระบังที่ได้เสียสละเวลาในการตอบแบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณ และมอบความดีทั้งหมดนี้ให้แก่ คุณพ่อ คุณแม่ ภรรยาและลูก พี่น้อง เพื่อนที่แสนดี และคณะครู-อาจารย์ที่ให้การสนับสนุนและประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้ และเพื่อน ๆ MBA 56 ทุกคนที่เป็นกำลังใจ

สุดท้ายนี้ ผู้ศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่างานค้นคว้าฉบับนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้สนใจหากการค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ขาดตกบกพร่อง หรือไม่สมบูรณ์ประการใด ผู้ศึกษาขอกราบขออภัยมา ณ โอกาสนี้ด้วย

เอกสารอ้างอิง

- กรกริช วัฒนาเลขาวงศ์. (2553). ความคิดเห็นของนักบัญชีที่มีต่อการเปิดเผยข้อมูลการบัญชีสิ่งแวดล้อมของกลุ่มอุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ในประเทศไทย. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- กรมควบคุมมลพิษ. (ตุลาคม 2557). ขยะอันดับ 1 ปัญหาสิ่งแวดล้อมของไทย. สืบค้นจาก <http://www.bangkokbiznews.com/web/>
- คณะกรรมการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมและบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. ความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR) : หนังสือเสริมทิศธุรกิจเพื่อสังคม. กรุงเทพฯ : ไอคอนพริ้นติ้ง.
- จิรภัทร คงสังข์. (2551). การประยุกต์ใช้แนวปฏิบัติการบัญชีสิ่งแวดล้อมขององค์การสหประชาชาติกับบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยสยาม.
- จงจิตต์ พิมพาลัย. (2555). ปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ใช้บัญชีสิ่งแวดล้อม (รายงานผลการวิจัย). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ทัศนีย์ ธนอนันต์ตระกูล. (2552). ความสัมพันธ์ระหว่างการบัญชีสิ่งแวดล้อม ความรับผิดชอบต่อสังคม และภาพลักษณ์องค์กรของธุรกิจกระดาษในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชนะพุด องค์กรสุข. (2552). ความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีไทยที่มีต่อการบัญชีเพื่อสิ่งแวดล้อม. ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ศิลปพร ศรีจันเพชร และวิเชษฐ์ วิจารณ์กาญจน. (2540). การบัญชีสีเขียว : แนวโน้มที่โลกเรียกร้อง. เอกสารประกอบการประชุมนักบัญชีทั่วประเทศ ครั้งที่ 15. หน้า 355-366.
- ศุภมิตร เตชะมนตรีกุล และดวงมณี โกมารทัต. (2549). การกำกับดูแลกิจการและเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม. โครงการสัมมนา ได้ร่มพระบารมี-การบัญชีก้าวไกล.
- Little, L. (2014). ปากน้ำเมืองมลพิษขยะเทียบเท่า 10 ตึกโบหยก 2. สืบค้นวันที่ 14 ตุลาคม 2557, จาก <http://www.oknation.net/blog/print.php?id=914344>
- Tobtab. (2008). อุตสาหกรรมกับสิ่งแวดล้อม. สืบค้นวันที่ 8 ตุลาคม 2557, จาก http://www.tpa.or.th/writer/read_this_book_topic.php?bookID=823&read=true&count=tur